

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060202

PROTOKOLL
2013-01-29
2013-02-04
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 9
Mål nr P 9683-12

RÄTTEN

Hovrättsråden Henrik Runeson, Åsa Marklund Andersson och Margaretha Gistorp,
referent, samt tekniska rådet Tommy Åström

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Olof Ekström

KLAGANDE

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun
Box 8314, 104 20 Stockholm

MOTPART

B J

SAKEN

Detaljplan för del av kvarteret Linaberg m.m. i stadsdelen Mariehäll i Stockholms
kommun; nu fråga om genomförandeförordnande

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-10-19 i mål nr P 2259-12

Sedan Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun (nämnden) överklagat mark-
och miljödomstolens dom att upphäva detaljplanen i dess helhet meddelade Mark- och
miljööverdomstolen den 19 december 2012 prövningstillstånd i målet.

Nämnden har i första hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark-
och miljödomstolens dom och fastställer detaljplanen i dess helhet. I andra hand har
nämnden medgett, enligt 13 kap. 8 § första stycket plan- och bygglagen (1987:10),
ÄPBL, att Mark- och miljööverdomstolen får upphäva planbeslutet i den del som
berörs av överklagandet. Nämnden har bedömt att detaljplanen kan genomföras i
övriga delar utan hinder av att angivet område undantas från fastställelse.

Dok.Id 1059593

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

Slutligen har nämnden begärt att Mark- och miljööverdomstolen förordnar att det överklagade beslutet får genomföras i sådana delar som uppenbarligen inte berörs av överklagandet, utan hinder av att överklagandet inte har slutligen avgjorts.

B J har getts tillfälle att yttra sig och har yrkat i första hand att detaljplanen ändras så att punkthuset inte byggs på den plats som är föreslagen, d.v.s. att mark- och miljödomstolens dom bibehålls. Han har i andra hand medgett att planbeslutet upphävs i den del som berörs i överklagandet.

Målet föredras och Mark- och miljööverdomstolen fattar följande

BESLUT (att meddelas 2013-02-27)

Mark- och miljööverdomstolen avslår nämndens begäran om förordnande enligt 13 kap. 8 § andra stycket ÄPBL.

Skäl

Eftersom planärendet har inletts före den 2 maj 2011 ska ÄPBL tillämpas i målet.

Nämnden har begärt att förordnande meddelas som gör det möjligt att få ta delar av detaljplanen i anspråk trots att planen inte har vunnit laga kraft - ett s.k. genomförandeförordnande. Av 13 kap. 8 § andra stycket ÄPBL följer att en myndighet som har att pröva överklagande av en detaljplan kan, på kommunens begäran, förordna att det överklagade beslutet, utan hinder av att överklagandet inte har slutligen avgjorts, får genomföras i sådana delar som uppenbarligen inte berörs av överklagandet.

Mark- och miljööverdomstolen gör följande bedömning.

Beslut att anta en detaljplan gäller enligt 5 kap. 34 § ÄPBL först när beslutet har vunnit laga kraft eller får genomföras efter förordnande enligt 13 kap. 8 § andra stycket. Möjligheten för överprövningsmyndigheten att lämna ett

genomförandeförordnande utgör ett undantag från huvudregeln att överklagandeprocessen måste vara avslutad innan detaljplanen får genomföras.

I det här aktuella fallet har beslutet om detaljplan i sin helhet upphävts av mark- och miljödomstolen. Frågan är om det på talan av kommunen i det läget är möjligt att med stöd av 13 kap. 8 § andra stycket ÄPBL förordna om genomförande av de delar av detaljplanen som inte berörs av den talan som förts i målet av B J.

Mark- och miljööverdomstolen gör bedömningen att bestämmelsen i 13 kap. 8 § andra stycket ÄPBL är skriven på ett sådant sätt att lagstiftaren förefaller ha tänkt sig att den ska tillämpas då någon överklagar ett detaljplanebeslut och yrkar att beslutet ska upphävas eller ändras. Detta följer bl.a. av att en förutsättning för att kunna meddela genomförandeförordnande för en del av planområdet är att området i fråga inte berörs av överklagandet. I den situation som nu är för handen är det kommunen som överklagat ett domstolsavgörande om upphävande av en detaljplan. Kommunens överklagande berör därmed hela planen. Det är tveksamt om begreppet ”det överklagade beslutet” i paragrafens andra stycke kan anses syfta på kommunens beslut att anta detaljplanen, när det överklagade avgörandet är en dom som innebär att detaljplanen upphävts.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att det varken av bestämmelsens ordalydelse eller i förarbetena finns något stöd för en tolkning som innebär att bestämmelsen skulle kunna tillämpas i en situation som den som nu är aktuell. Mot bakgrund av att det är fråga om en undantagsbestämmelse som rör möjligheten att genomföra beslut som inte vunnit laga kraft bör bestämmelsen inte tolkas extensivt. Mark- och miljööverdomstolen bedömer att det saknas rättsligt stöd att meddela genomförandeförordnande i den nu aktuella situationen. Nämndens yrkande ska därför avslås.

Beslutet får inte överklagas särskilt.

Olof Ekström

Protokollet uppvisat/

Tekniska rådet Tommy Åström anmäler **skiljaktig mening**, se nästa sida.

SKILJAKTIG MENING I MARK- OVH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Tekniska rådet Tommy Åström vill bifalla kommunens begäran om förordnande och anför följande.

Bestämmelsen i 13 kap. 8 § andra stycket ÄPBL har tillkommit för att kunna medge att de delar av en plan som uppenbarligen inte berörs av överklagandet ska kunna genomföras. Varken i lagtexten eller i förarbetena har getts någon tydlig ledning för hur bestämmelsen ska tillämpas i aktuellt fall. Lagstiftarens avsikt måste dock förstås så att man med stöd av denna bestämmelse ska kunna genomföra planen i sådana delar den inte berörs av överklagandet i sak.

De invändningar som förts fram i målet rör endast placering och utformning av ett punkthus. De delar av planen där kommunen begär ett förordnande enligt 13 kap. 8 § ÄPBL berörs uppenbarligen inte av överklagandet i sak. Genom att meddela ett genomförandeförordnande ges kommunen möjlighet att genomföra planen, i delar som inte berörs, utan onödig tidspillan. Därmed kan effektivitetsvinst uppnås och det som överklagats i sak, i detta fall punkthuset, bli vederbörligen prövat. Jag anser således att bestämmelsen 13 kap. 8 § andra stycket ÄPBL kan tillämpas i detta fall och att kommunens begäran ska bifallas.